

Granskning av systematiskt kvalitetsarbete i skolan

Revisionsrapport
Nässjö kommun

Joakim Nertyk
Viktoria Bernstam

KPMG AB
2024-12-09
Antal sidor 15

Nässjö kommun
Granskning av systematiskt kvalitetsarbete i skolan

2024-12-09

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Riktlinjer och organisation	6
3.2	Administrativa system	8
3.3	Särskilt identifierade områden	9
3.4	Dokumentation	11
3.5	Dialog	13
4	Samlad bedömning och rekommendationer	15

1 Sammanfattning

KPMG har av Nässjö kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens systematiska kvalitetsarbete inom grundskolan.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om barn- och utbildningsnämnden bedriver ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att barn- och utbildningsnämnden bedriver ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete.

Vi noterar att barn- och utbildningsnämnden har varit lyhörd för revisionens rekommendationer avseende det systematiska kvalitetsarbetet i samband med föregående års revisionsdialog, där åtgärder har satts in. Detta bedöms som positivt.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att granskningen visat att kvalitetsarbetet bedrivs systematiskt utifrån styrdokument i form av riktlinjer och mallar för arbetet på enhets- och huvudmannanivå. Det finns en organisation på förvaltningsnivå och administrativa system som stödjer kvalitetsarbetet på enhets- och huvudmannanivå.

Av granskningen har vidare framgått att det systematiska kvalitetsarbetet omfattar områden som regelbundet följs upp och områden för särskild uppföljning. Det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras årligen i ett samlat dokument benämnt pedagogiskt bokslut. I årliga dialoger diskuteras skolenheternas pedagogiska bokslut med representanter för nämnden, förvaltningen och skolenheterna. Dialogen upplevs från samtliga parter som ändamålsenlig.

I det följande redovisas våra samlade bedömningar av respektive revisionsfråga.

Revisionsfråga	Bedömning
Finns det riktlinjer/rutiner som reglerar det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmanna- och på enhetsnivå?	ja
Finns en ändamålsenlig organisation för systematiskt kvalitetsarbete?	ja
Finns ändamålsenliga administrativa system för bedrivande av systematiskt kvalitetsarbete?	i allt väsentligt
Beslutar nämnden om uppföljning av särskilt identifierade områden?	ja
Dokumenteras kvalitetsarbetet på huvudmannanivå med redogörelse för resultat, analys och åtgärder att vidta?	i allt väsentligt

Nässjö kommun

Granskning av systematiskt kvalitetsarbete i skolan

2024-12-09

Genomförs dialoger mellan huvudman och skolenheter?	ja

För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:

- ta fram rutin för framtagande av styrdokument, till exempel vad gäller beslutsinstans, styrdokuments status och giltighet.
- i huvudmannens dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet tydliggöra insatser på huvudmannanivå för att utveckla verksamheten eller åtgärda brister. (4 kap. 3, 6 och 7 §§ samt Skolverkets allmänna råd Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet 2012:98, sid. 30)
- fastställa huvudmannens kvalitetsrapport genom nämndbeslut. (4 kap. 3 och 6 §§ SkoL och 6 kap. 38 § 1 p KL)

2 Bakgrund

KPMG har av Nässjö kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens systematiska kvalitetsarbete inom grundskolan. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2024.

Ett systematiskt kvalitetsarbete, som består av planering och uppföljning och som ska leda till utveckling av utbildningen, ska bedrivas på huvudmänna- och enhetsnivå. Utgångspunkten för kvalitetsarbetet ska vara de mål för utbildningen som anges i lag och andra styrdokument. Det är viktigt att kvalitetsarbetet inte bara utgår från kunskapsresultat som lätt kan mätas, utan också från faktorer som genom analyser i verksamheten har uppfattats som viktiga för hög måluppfyllelse. Måluppfyllelsen ska analyseras och orsaker identifieras. Utifrån analysen ska insatser genomföras.

Revisorerna bedömer risken att brister i det systematiska kvalitetsarbetet kan leda till ineffektivt resursutnyttjande och bristande fokus på utvecklingsområden som skulle kunna leda till högre måluppfyllelse.

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Syftet med granskningen har varit att bedöma om barn- och utbildningsnämnden bedriver ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete.

Granskningen har omfattat följande revisionsfrågor:

- Finns det riktlinjer/rutiner som reglerar det systematiska kvalitetsarbetet
 - o på huvudmannanivå?
 - o på enhetsnivå?
- Finns en ändamålsenlig organisation för systematiskt kvalitetsarbete?
- Finns ändamålsenliga administrativa system för bedrivande av systematiskt kvalitetsarbete?
- Beslutar nämnden om uppföljning av särskilt identifierade områden?
- Dokumenteras kvalitetsarbetet på huvudmannanivå med redogörelse för resultat, analys och åtgärder att vidta?
- Genomförs dialoger mellan huvudman och skolenheter?

Granskningen har avgränsats till barn- och utbildningsnämndens styrning av det systematiska kvalitetsarbete och genomförande på huvudmannanivå. Granskningen omfattar grundskolan.

2.2 Revisionskriterier

I granskningen har revisionskriterierna utgjorts av:

- kommunallag (2017:725) 6 kap. 6 §
- skollag (2010:800), 4 kap. 3, 5-6 och 7 §§

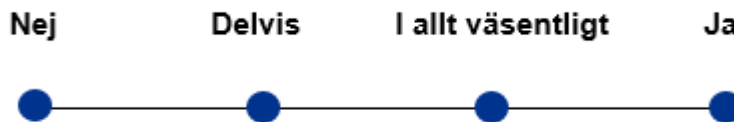
- läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (SKOLFS 2010:37)
- Skolverkets allmänna råd Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (2012:98)
- tillämpbara interna regelverk, policyer och beslut.

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom studier av Skolinspektionens beslut och skolenkät samt interna styrdokument såsom riktlinjer, rutiner, uppföljning och systematiskt kvalitetsarbete.

I granskningen har också intervjuer genomförts med barn- och utbildningsnämndens presidium, förvaltningschef tillika skolchef, verksamhetschef grundskola (grundskolechef), kvalitets- och utvecklingschef samt urval av rektorer och lärare.

De bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.

Rapporten är faktakontrollerad av förvaltningschefen med flera.

3 Resultat av granskningen

3.1 Riktlinjer och organisation

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för skolväsendet i Nässjö kommun. Till stöd i arbetet finns förvaltningsledning. Förvaltningsledningen "samordnar den statliga och kommunala styrningen och stöttar rektorer för att främja skolutveckling och systematiskt kvalitetsarbete".¹ En av tjänstepersonerna i förvaltningsledningen har i egenskap av kvalitets- och utvecklingschef ett särskilt ansvar för det systematiska kvalitetsarbetet. En annan tjänst, som finns som stöd åt huvudman och enheter i utvecklingsfrågor, är utvecklingsledaren. Rektorerna lyfter också fram grundskolechefen som ett stöd i enheternas kvalitetsarbete, men också skolchefen finns med i kvalitetsarbetet till exempel i dialoger.

Barn- och utbildningsnämndens uppgifter tydliggörs i inledningen av nämndens verksamhetsplan. Samma uppgifter finner vi i huvudmannens dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet, *Pedagogiskt bokslut*. Det handlar om att:

- främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt ge förutsättningar för en livslång lust att lära.
- ge förutsättningar och stöd så att alla barn och elever når de nationella målen.
- skapa likvärdiga förutsättningar för ekonomi och kvalitet inom varje skolform.
- genom utbildning förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.
- fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn, elever och ungdom samt likaledes inom förskole- och skolbarnsomsorg.
- tillse att verksamheten är trygg för alla som deltar.
- främja en god studiekultur
- barn och elever lär sig mer om ett hållbart samhälle.

Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete bedrivs inom ram för Nässjö kommuns styr- och ledningsmodell Kompassen. Beslut om Kompassen fattades av kommunfullmäktige i april 2021.²

Barn- och utbildningsförvaltningen har tagit fram ett styrande dokument för kvalitetsarbetet benämnt *Riktlinjer och stöd för systematiskt kvalitetsarbete*³. Dokumentet omfattar uppföljning av både statliga och kommunala mål. Riktlinjen innehåller både övergripande uppgifter om systematiskt kvalitetsarbete och uppföljning enligt lag och andra lokala styrdokument, styrning, arbetsprocess och arbetssätt liksom mallar för verksamhetsplan och arbetsplan. I bilaga till riktlinjen finns också bland annat

¹ Verksamhetsplan 2025, sid. 2

² KF 2021-04-29 § 60

³ Senast reviderade 2023-03-15

Årshjul för barn- och utbildningsnämnd och för verksamhet och Plan för systematisk uppföljning av läroplansmålen.

På enhetsnivå ska det systematiska kvalitetsarbetet bedrivas utifrån en arbetsplan som tar avstamp i nuläget. I arbetsplanen anges bland annat uppsatta mål. Efter arbetsårets slut utvärderar arbetslagen resultaten och verksamheten. För pedagogiskt bokslut finns en central mall som ska användas på enhetsnivå.

Rektorer och lärare framför i intervjuer att det finns riktlinjer och mallar som reglerar arbetet med systematiskt kvalitetsarbete. Rektorer menar att det finns en tydlig struktur för arbetet som är implementerad på både huvudmannanivå och på enhetsnivå.

Lärarna hänvisar till årshjul som finns på enheterna. Det är tydligt för intervjuade lärare att det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs på flera nivåer i styrkedjan och att de områden som särskilt följs upp på respektive enhet dels är beslutade av nämnden, dels utgår från enheten. Enheternas mål utgår från tidigare läsårs resultat och sätts för det kommande läsåret. Ett par lärare berättar att målen följs upp två gånger per år, dels i anslutning till höstlovet, dels under våren. Även om arbetsprocessen kan se något olika ut, främst mellan större och mindre skolor i kommunen, känner samtliga intervjuade lärare igen sig i varandras beskrivningar av hur kvalitetsarbetet bedrivs på respektive enhet.

På huvudmannanivå sammanställs årligen ett pedagogiskt bokslut utifrån skolenheternas uppföljning av sina arbetsplaner. (Se vidare nedan under rubriken *Dokumentation*.)

I Skolinspektionens skolenkät tillfrågas undervisande lärare om hur de ser på uppföljning av kunskapsresultat, trygghet och studiero. Av tabellen nedan framgår svaren. Den första siffran i tredje kolumnen anger genomsnittet i Nässjö kommuns kommunala skolor och den andra siffran genomsnittet i enkätomgången.

Uppföljning	Andel som avger positiva svar ⁴	Index ⁵
I vilken utsträckning följs skolans kunskapsresultat upp?	92 %	8,5 / 7,9
I vilken utsträckning följs elevernas upplevelse av trygghet upp?	93 %	8,2 / 7,9
I vilken utsträckning följs elevernas upplevelse av studiero upp?	84 %	7,5 / 7,3

Skolenkät för pedagogisk personal våren 2023, Skolinspektionen

⁴ Anger "i mycket stor utsträckning" eller "i ganska stor utsträckning"

⁵ Medelvärde och indexvärde hamnar på en skala mellan 0-10, där 10 innebär att respondenterna anger "i mycket stor utsträckning" och 0 "i väldigt liten utsträckning/inte alls"

Av tabellen ovan framgår att den pedagogiska personalen i Nässjö kommuns grundskolor i högre grad än genomsnittet i enkätomgången svarar positivt på frågor om uppföljning av kunskapsresultat, trygghet och studiero.

Bilden som ges i skolenkäten överensstämmer med vad som framkommer i intervjuer med lärare. Lärarna upplever att det systematiska kvalitetsarbetet är en kontinuerligt pågående process. Ett par lärare berättar att vartannat arbetslagsmöte fokuserar på utvecklingsfrågor. Lärarna menar också att det systematiska kvalitetsarbetet har utvecklats positivt.

Kvalitetsarbetet bedrivs vanligtvis i arbetslag, men också i ämneslag eller enskilt. Under våren görs en samlad uppföljning av läsårets resultat och analysen av måluppfyllelsen ligger till grund för framtagande av nya mål inför det kommande läsåret. Arbetet dokumenteras i mallar som finns tillgängliga i wordformat. Hur arbetslagen/ämneslagen kommunicerar med varandra om sitt respektive kvalitetsarbete varierar mellan enheterna, från inga diskussioner mellan lagen till diskussioner i tvärgrupper med syfte att dela erfarenheter.

3.1.1 **Bedömning**

Vår bedömning är att det finns riktlinjer/rutiner som reglerar det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmanna- och på enhetsnivå.

Vi konstaterar att det finns riktlinjer för systematiskt kvalitetsarbete på både huvudmanna- och enhetsnivå. Att riktlinjer är kända och används i verksamheten framgår av intervjuer med tjänstepersoner på förvaltning och enheter.

Av riktlinjen framgår inte var i styrkedjan styrdokumentet är fastställt, vem som är dokumentansvarig eller när det senast ska revideras. **Vi bedömer** att det av kommunala styrdokument tydligt bör framgå dokumentets art, beslutsinstans, när dokumentet börjar gälla, vem som är dokumentansvarig med flera uppgifter.

Vår bedömning är att det finns en ändamålsenlig organisation för systematiskt kvalitetsarbete.

Det systematiska arbetet leds på förvaltningsnivå av kvalitets- och utvecklingschef. Vi bedömer att tjänsten utgör ett adekvat stöd åt huvudman och enheter som gör att det kan bedrivas ett systematiskt kvalitetsarbete enligt 4 kap. skollagen. Kvalitetsarbetet involverar också i hög grad skolchef, grundskolechef och utvecklingsledare.

3.2 **Administrativa system**

Inom barn-och utbildningsförvaltningens ansvarsområde finns en rad olika administrativa digitala system som berör det systematiska kvalitetsarbetet. Merparten av systemen används för registrering av uppgifter om elever, närvaro, provresultat, omdöme, betyg, kränkingsanmälningar, tillbud samt pedagogiska utredningar och åtgärdsprogram. Förvaltningen har också tillgång till enkätverktyg som används för insamling av uppgifter från elever och vårdnadshavare vad gäller upplevd trygghet och från arbetslag vad gäller uppfattning av uppfyllelse av läroplanens mål.

För sammanställning och analys av data finns ett digitalt analysverktyg, som hämtar uppgifter från kommunens elevregister. Genom verktyget kan data ställas samman och kombineras till exempel utifrån skolenhet, klass, kön och modersmål, men också utifrån tidsperiod. Utifrån dessa sammanställningar analyseras sedan till exempel kunskapsresultaten på huvudmanna- och enhetsnivå.

I intervjuer med rektorer framgår att det finns ett digitalt analysverktyg som fungerar bra att hämta information ur. Rektorer har fått ta del av kompetensutvecklingsinsatser för att kunna använda systemet. Analysarbetet dokumenteras på lärar- och rektornivå dock i mallar som finns i wordformat. Dokumenten bevaras på servrar, till exempel i system som flera användare har tillgång till. Rektorer bedömer att förvaltningen (kvalitets- och utvecklingschefen) förser dem med statistiskt material på enhetsnivå, både direkta utdrag ur systemet och statistik som korskörts, till exempel måluppfyllelse i förhållandet till skolfrånvaro. Rektorer kan härmed primärt fokusera på analys av materialet. Uppgifter på grupp- och klassnivå måste rektor själv ta fram ur befintliga digitala system.

Förvaltningsledningen menar att det digitala analysverktyget fyller sitt syfte. Systemet är förhållandevis användarvänligt, men det är inte lika flexibelt som andra system. Det pågår en ständig dialog med leverantören om hur systemet ska kunna utvecklas utifrån kommunens behov. Förvaltningspersonal finns tillgänglig för att stödja rektorer som behöver hjälp med att ta fram uppgifter.

3.2.1 Bedömning

Vår bedömning är att det i allt väsentligt finns ändamålsenliga administrativa system för bedrivande av systematiskt kvalitetsarbete.

Vi bygger vår bedömning på uppgifter som framkommit i intervjuer om tillgång till adekvata uppgifter och användarvänlighet. Det pågår ett kontinuerligt arbete med att öka systemens ändamålsenlighet, vilket är angeläget för att arbetet ska kunna bedrivas effektivt.

3.3 Särskilt identifierade områden

I *Riktlinjer och stöd för systematiskt kvalitetsarbete* framgår under rubriken *Resultatfas* att uppföljningsdialogerna ska utgå från verksamhetsplanen och att "andra områden som regelbundet följs upp" kan ingå i dialog. Områden som regelbundet följs upp enligt dokumentet är:

- Slutbetyg för elever i åk 9 samt gymnasiet
- Terminsbetyg i åk 6-9, kursbetyg på gymnasiet
- Skriftligt omdöme i alla ämnen för elever i åk 1-5
- Nationella prov i åk 3, 6 och 9 samt gymnasiet
- Enkätundersökningar som belyser Trygghet och studiero
- Personalens skattningar kring måluppfyllelsen av läroplanernas nationella mål

Förvaltningsledningen framför i intervju att nämndens styrning av det systematiska kvalitetsarbetet tar avstamp i verksamhetsplanen. I *Verksamhetsplan och internbudget 2024* har barn- och utbildningsnämnden beslutat om tre områden av kvalitetsfaktorer.⁶ Dessa är:

- Trygghet och trivsel
- Resultat
- Ingen rubrik anges, men perspektivet avser medarbetare

Kvalitetsfaktorerna är 23 till antalet och riktar in sig på en eller flera skolformer. Till varje kvalitetsfaktor är ett kvalitetsmått knutet.

Nämnden har under läsåret 2023/2024 genom förvaltningen fokuserat på fem utvecklingsområden inom ram för utvecklingsmålet att "barn och elever ska ges förutsättningar i undervisningen att utvecklas i sitt lärande":

- SKUA – språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt
- Barn och elever med särskilda behov
- Trygghets- och trivselskapande arbete samt förebyggande arbete kring hot och våld
- Kompetensförsörjning
- Skola - arbetsliv

Den senaste uppföljningen redovisades för nämnden vid dess sammanträde i juni 2024.⁷ Det gällde då *Barn- och utbildningsnämndens avstämningsrapport I, januari-april 2024*. Av rapporten framgår att en stor del av måtten inte finns tillgängliga för redovisning utan inväntas under våren och vid vårterminens slut.

Inför år 2025 har Barn- och utbildningsnämnden omarbetat strukturen något utifrån Kompasshandboken. (Se ovan under rubriken Riktlinjer och organisation.) Nämnden har nu fastställt⁸ tre kvalitetsfaktorer som finns i *Verksamhetsplan 2025*⁹:

- Barn och elever trivs, är trygga och har studiero i verksamheten
- Goda studieresultat
- Kompetenta och engagerade medarbetare

Till dessa kvalitetsfaktorer är 25 kvalitetsmått kopplade. Kvalitetsmåtten berör en eller flera skolformer.

Liksom för läsåret 2023/2024 har nämnden inför läsåret 2024/2025 beslutat att genom förvaltningen fokusera på perspektiven: "främjande, förebyggande och åtgärdande"

⁶ *Verksamhetsplan och internbudget 2024*, sid. 5-6

⁷ BUN 2024-06-13 § 41

⁸ BUN 2024-06-13 § 43

⁹ BUN 2024-08-29 § 57, *Verksamhetsplan 2025*, sid. 6

samt göra en särskild satsning på att "barn och elever ska vara sedda i våra verksamheter och saknade när de inte är där."¹⁰ Utvecklingsområdena är:

- barn i behov av särskilt stöd
- närvaroarbete
- språk- och kunskapsutvecklande arbete
- modern arbetslivsorientering
- trivsel och trygghet

Intervjuade rektorer bedömer att nämnden identifierar områden för särskild uppföljning. Vilka områden som nämnden fokuserar på är avhängigt analysen av tidigare läsårs resultat. Innevarande läsårs, och till viss del även läsårs dessförinnan, lägger nämnden särskilt fokus på språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, sedd och saknad (skolfrånvaro) och samverkan med arbetslivet. Rektorerna menar att tyngdpunkten i kvalitetsarbetet ska ligga på dessa särskilt utvalda områden, men att enheterna också kompletterar med område som är särskilt viktiga för respektive enhet att särskilt följa upp. Grundskolechefen menar däremot att enheternas systematiska kvalitetsarbetet främst utgår från identifierade utvecklingsområden på enhetsnivå.

3.3.1 Bedömning

Vår bedömning är att nämnden beslutar om uppföljning av särskilt identifierade områden.

Vi bygger vår bedömning på nämndens verksamhetsplaner där utvecklingsområden lyfts fram. Dessa områden blir sedan föremål för uppföljning i huvudmannens pedagogiska bokslut. Av intervjuer framgår att rektorer på enheterna känner till vilka områden som kvalitetsarbetet ska lägga särskilt fokus på under året.

3.4 Dokumentation

Barn- och utbildningsnämnden dokumenterar sitt systematiska kvalitetsarbete i avstämningsrapporter och i "pedagogiskt bokslut". Avstämningsrapporter skrivs och redovisas för nämnden kontinuerligt under året. Det kan, enligt förvaltningsledningen, handla om skolsköterskornas hälsosamtal, regionens folkhälsoenkät, Skolinspektionens skolenkät med mera. Även om redovisningen inom vissa områden görs löpande under året tas uppgifter från dessa redovisningar i delar upp i huvudmannens samlade rapport, det vill säga det pedagogiska bokslutet, enligt förvaltningsledningen.

I det pedagogiska bokslutet redovisas resultat inom en rad olika områden:

- måluppfyllelsen i samtliga ämnen och i samtliga årskurser i grundskolan.
- betyg i förhållande till nationella prov
- närvaro

¹⁰ BUN 2024-08-29 § 57, *Verksamhetsplan 2025*, sid. 17

- eleverns trivsel

Redovisningen omfattar i flera fall resultat per skolenhet och hur resultaten varierar mellan läsåren och mellan flickor och pojkar. Varje resultatredovisning kommenteras under rubriken "analys" eller "kommentar".

Förutom direkta resultat redovisas också uppgifter om socioekonomisk struktur per enhet jämfört med resultat av andel elever obehöriga till gymnasieskolan, hur nämndens ledamöter ser på förutsättningarna för sitt ansvar och en sammanställning av de utvecklingsarbeten som pågår och som utgår från huvudmannen. Nämndens bedömning av vilka goda respektive skadliga faktorer som påverkar verksamheten redovisas i ett SWOT-analys. Utvecklingsarbeten som utgår från huvudmannen redovisas dels i en översiktlig bild, dels i kortare texter.

I två avsnitt av rapporten redovisas en aggregerad bild av rektorernas sammanfattande analyser. I sammanfattningarna redovisas översiktligt resultat, orsaker till resultaten och åtgärder.

Ett särskilt kapitel behandlar "planering framåt utifrån analyserat resultat". I kapitlet gör huvudmannen en övergripande sammanställning av vilka åtgärder som kommer att vidtas under det kommande läsåret. Det kan gälla att fortsätta ett pågående arbete, fördjupa analysen av måluppfyllelse, förbättra uppföljningen av extra anpassningar och särskilt stöd och om att utveckla samarbetet med vårdnadshavarna.

Lsårets 2022/2023 års rapport redovisades för barn- och utbildningsnämnden vid dess sammanträde i februari 2024.¹¹ Av nämndens protokoll framgår att nämnden beslutade att lägga informationen till handlingarna.

3.4.1 Bedömning

Vår bedömning är att kvalitetsarbetet på huvudmannanivå i allt väsentligt dokumenteras med redogörelse för resultat, analys och åtgärder att vidta.

Vår bedömning bygger vi på huvudmannens rapport *Pedagogiskt bokslut*, som vi bedömer omfattar måluppfyllelse av merparten av de grunduppdrag som anges i nämndens verksamhetsplan och som korrelerar med statliga styrdokument. Huvudmannens dokumentation omfattar också en övergripande bild av vad som framkommit i skolenheternas kvalitetsarbete. Det gäller både redovisning av resultat, analys av resultaten (orsaker) och åtgärder att vidta. I rapporten används begreppen *analys* och *kommentar*, enligt vår bedömning, som synonymter. Kommentarer kan underlätta förståelsen av en tabell eller ett diagram, medan analysen enligt 4 kap. 3 § skollagen ska omfatta orsakerna till uppföljningens resultat.

Vi lyfter också fram att dokumentationen omfattar barn- och utbildningsnämnden som aktiv aktör i det systematiska kvalitetsarbetet. Rapporten "Pedagogiskt bokslut" kan stärkas ytterligare genom att tydliggöra vilka åtgärder som ska vidtas på huvudmannanivå samt hur och när dessa åtgärder ska vidtas. Denna information återfinns i nämndens verksamhetsplan i ekonomiavsnittet, där det tydliggörs vilka

¹¹ BUN 2024-02-29 § 20

åtgärder som huvudmannen vidtar för att uppfylla lagens krav på verksamheten och vad nämnden beräknar kostnaderna per åtgärd till.

Det systematiska kvalitetsarbetet är ett viktigt instrument i barn- och utbildningsnämndens styrning av grundskolan. Vi bedömer därför att det är en brist att nämnden inte beslutar om kvalitetsrapporten, utan bara lägger informationen till handlingarna.

3.5 Dialog

Av barn- och utbildningsnämndens *Verksamhetsplan 2025* framgår att nämnden som en del i sin politiska styrning har knutit kontaktpolitiker till varje skolenhet. "Som en förstärkning av det systematiska kvalitets- och analysarbetet följer kontaktpolitikern sin enhets resultatutveckling och värdegrundsarbete och deltar i samråd med vårdnadshavare".¹²

Under hösten 2023 genomfördes resultatdialoger för samtliga skolenheter. Inför dialogerna informerades nämndens ledamöter om vikten av att kontaktpolitikerna deltar.¹³ Dialogerna genomfördes med två rektorer i taget¹⁴. Förutom rektorerna deltog verksamhetschef för grundskola, annan representant från förvaltningsledningen och pedagoger. Till dialogen bjuds alltså kontaktpolitiker in. I samtliga dialoger låg del av fokus på målet att "alla barn och elever ska ges ytterligare förutsättningar i undervisningen att utvecklas i sitt lärande oavsett språklig bakgrund".¹⁵ Av nämndens protokoll framgår att dialogen i hög grad rörde sig om språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA). Nämnden beslutade att lägga informationen till handlingarna.

För höstterminen 2024 finns ett schema för dialoger framtaget på förvaltningsnivå. Under perioden 13 september - 16 oktober genomförs dialoger som omfattar samtliga skolenheter inom grundskola och anpassad grundskola. Dialogerna genomförs för 2-3 enheter tillsammans under en för- eller eftermiddag. I dialoger ingår, förutom en eller flera ledamöter från nämnden, från förvaltningens sida skolchef, verksamhetschef (grundskolechef), kvalitets- och utvecklingschef samt ytterligare en eller ett par tjänstepersoner. Skolenheterna representeras av rektor, lärare och elever. Enligt rektorerna avgör de själva vilka som ska delta från skolans sida. Även representanter för elevhälsan kan vara delaktig.

Nämndens presidium menar att resultatdialoger utgör ett viktigt styrmedel för nämnden. Inför varje dialog får nämndens ledamöter tillgång till det material som sammanställts per enhet. Ordförande framför att en politiker alltid ska vara med, men så har inte varit fallet i alla dialoger under hösten, enligt förvaltningsledningen. I dialogerna har mellan 0-3 politiker deltagit per dialog. Vilken roll nämndens representant spelar under dialogerna varierar, menar förvaltningsledningen.

Nämndens presidium och förvaltningsledningen påpekar att det förutom resultatdialoger finns flera andra fora i vilka nämndens politiker och representanter för verksamhet träffas. Det kan gälla kontaktpolitikerbesök, nämnddagar med workshops kring olika tema, kommunsamråd och nämndsammanträden. Nämndens presidium

¹² BUN 2024-08-29 § 57, *Verksamhetsplan 2025*, sid. 2

¹³ BUN 2023-08-31

¹⁴ BUN 2024-02-01 § 10

¹⁵ BUN 2024-02-01 § 10

Nässjö kommun

Granskning av systematiskt kvalitetsarbete i skolan

2024-12-09

upplever att dialogen mellan nämnd, verksamheter och enheter är god. I dialoger framgår att rektorerna upplever att styrkedjan fungerar både uppåt och nedåt, enligt nämndens ordförande. Rektorerna delar bilden av att dialogen mellan nämnd och enheter är god. Rektorerna framför också att förvaltningen är väl insatta i läget på enheterna.

3.5.1 Bedömning

Vår bedömning är att dialoger genomförs mellan huvudman och skolenheter.

Vi grundar vår bedömning på att representanter för barn- och utbildningsnämnden och skolenheterna möts på en rad olika arenor såsom årliga resultatdialoger och kontaktpolitikerbesök. Att dialoger genomförs framgår av nämndens protokoll och i intervjuer med nämndens presidium, förvaltningsledning, rektorer och lärare.

4 Samlad bedömning och rekommendationer

Syftet med granskningen har varit att bedöma om barn- och utbildningsnämnden bedriver ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att barn- och utbildningsnämnden i allt väsentligt bedriver ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete.

Se inledning samt respektive rapportkapitel för en mer detaljerad beskrivning.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:

- ta fram rutin för framtagande av styrdokument, till exempel vad gäller beslutsinstans, styrdokuments status och giltighet.
- i huvudmannens dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet tydliggöra insatser på huvudmannanivå för att utveckla verksamheten eller åtgärda brister. (4 kap. 3, 6 och 7 §§ samt Skolverkets allmänna råd Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet 2012:98, sid. 30)
- fastställa huvudmannens kvalitetsrapport genom nämndbeslut. (4 kap. 3 och 6 §§ Skoll och 6 kap. 38 § 1 p KL)

Datum som ovan

KPMG AB

Joakim Nertyk

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Viktoria Bernstam

Certifierad kommunal yrkesrevisor